

ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Процеси глобалізації, загострення конкурентної боротьби, насичення ринків, проблеми обмеженості ресурсів, вичерпність можливостей екстенсивного росту зумовили визнання інновацій основним фактором розвитку та конкурентоспроможності підприємств. Загальновизнаним є твердження, що впровадження інновацій є запорукою збереження промисловим підприємством ринкових позицій, забезпечення прибутковості та перспектив подальшого розвитку. Інноваційна діяльність у всьому світі вважається ключем до конкурентоздатності підприємств, оскільки вона важлива для місцевої, регіональної та національної економіки, сприяє формуванню конкурентних переваг.

Інноваційна стратегія підприємства є цілеспрямованим процесом розробки і реалізації управлінських рішень, спрямованих на створення і розвиток продуктових і технологічних інновацій, принципи якого формуються загальною стратегією бізнесу підприємства; є однією з функціональних стратегій підприємства, яка реалізується в межах стратегічного плану його діяльності та розвитку. Інноваційна стратегія підприємства повинна бути органічно пов'язана із стратегією бізнесу і орієнтована на реалізацію спільних стратегічних цілей та принципів в інноваційній сфері.

Стратегічний план підприємства, який розробляється у процесі стратегічного управління, зокрема, може визначати прагнення підприємства бути лідером чи послідовником у сфері технологій; скільки ресурсів може спрямувати підприємство на науково-дослідну роботу; які додаткові джерела фінансування інновацій може використовувати; коли виходити на ринок з новим продуктом.

В основу розробки інноваційної стратегії мають бути покладені стратегічні управлінські рішення, які орієнтовані на майбутнє і на постійні зміни середовища; пов'язані з залученням значних матеріальних ресурсів, широким використанням інтелектуального потенціалу; характеризуються гнучкістю та здатністю адаптуватися до ринкових умов; враховують вплив зовнішніх чинників. Результатом впровадження інноваційної стратегії має бути нова якість виробництва та управління.

Очевидно, що єдиної та успішної для всіх підприємств інноваційної стратегії не існує. Вибір стратегії та її формування залежить від позиції підприємства на ринку, наявного потенціалу, динаміки розвитку, стану економіки, поведінки конкурентів, соціального середовища і багатьох інших чинників. Науковцями пропонуються різні підходи щодо класифікації типів інноваційних стратегій, що охоплюють різні рівні прийняття стратегічних рішень, особливості та активність проведення НДДКР, спрямування на різноманітні види ефектів та досягнення визначених ринкових позицій.

Формування інноваційної стратегії підприємства є складним творчим процесом, що вимагає високої кваліфікації всіх виконавців, потребує проведення широкого спектра досліджень і оцінювання альтернативних варіантів рішень, які найбільше відповідають іміджу й завданням організації. Для розробки та здійснення інноваційної стратегії необхідні висококваліфіковані спеціалісти – сучасні менеджери, підприємці, які здатні забезпечувати інноваційний розвиток, працювати на підприємницьких принципах.

Стратегія управління інноваційною діяльністю повинна бути невід'ємною складовою загального стратегічного управління підприємством, а питання вибору та формування інноваційних стратегій має зайняти ключове місце в процесі вирішення проблем стратегічного розвитку підприємства. Для розробки та здійснення інноваційної стратегії необхідні висококваліфіковані спеціалісти – сучасні менеджери, підприємці, які здатні забезпечувати інноваційний розвиток, працювати на підприємницьких принципах.